

Από τη μεταπολίτευση στην κρίση: Όψεις και προοπτικές της Γ΄ Ελληνικής Δημοκρατίας

Τέσσερις δεκαετίες μετά τη θεμελίωσή της, η Γ΄ Ελληνική Δημοκρατία αντιμετωπίζει σειρά κρίσιμων επιλογών που δοκιμάζουν(;) τα θεσμικά και κοινωνικά της θεμέλια. Η Ελληνική Εταιρεία Πολιτικής Επιστήμης (ΕΕΠΕ) διοργανώνει το δέκατο τακτικό της συνέδριο με αντικείμενο ακριβώς την επιστημονική αποτίμηση των σύνθετων διαδικασιών που καθόρισαν τη διαμόρφωση και τη δυναμική της. Ο χαρακτήρας του συνεδρίου δεν είναι «επετειακός-πανηγυρικός», καθώς αυτό διεξάγεται σε συγκυρία πολύπλευρης κρίσης και με τις επιπτώσεις της σε εξέλιξη. Στη διάρκεια αυτής της κρίσης έχουν τεθεί σε αμφισβήτηση βασικές πολιτικές, οικονομικές και θεσμικές συντεταγμένες στις οποίες στηρίχθηκε η εμπέδωση της σύγχρονης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας στην Ελλάδα και παράλληλα έχουν αναθεωρηθεί επιστημονικές παραδοχές και υποθέσεις. Στόχος του συνεδρίου στις συνθήκες αυτές είναι να διαμορφωθεί πεδίο επιστημονικού διαλόγου και κριτικού προβληματισμού όσον αφορά τις σύνθετες οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές και πολιτισμικές παραμέτρους που καθόρισαν στον έναν ή στον άλλο βαθμό τις εξελίξεις στη διάρκεια αυτής της 40ετίας, αλλά και σε σχέση με τα εργαλεία, τις μεθόδους και τις τεχνικές επιστημονικής μελέτης και έρευνάς τους.

Το διάστημα των σαράντα ετών ομαλού δημοκρατικού βίου διατρέχεται από σημαντικές εξελίξεις σε επίπεδο δημοκρατικών θεσμών και των συλλογικών δρώντων που διαντιδρούν με αυτούς. Οι εξελίξεις αυτές άλλοτε σηματοδοτούν συνθήκες τομής και αλλαγής και άλλοτε υποδηλώνουν ιστορικές συνέχειες. Χαρακτηριστικότερο ενδεχομένως παράδειγμα των βαθύτατων αλλαγών που σημειώθηκαν αποτελούν τα πολιτικά κόμματα που υπήρξαν και οι αδιαφιλονίκητοι πρωταγωνιστές της περιόδου, λειτουργώντας ταυτόχρονα ως οι βασικότεροι πυλώνες της πολιτικής σταθερότητας και ως οι βασικότεροι φορείς «άλωσης» του κράτους και παρεμπόδισης των όποιων προσπαθειών πολιτικού και θεσμικού εκσυγχρονισμού. Εκτός από το κομματικό σύστημα και τη λειτουργία των κομμάτων, μεταβολές σημειώνονται στο επικοινωνιακό περιβάλλον και στην πολιτική επικοινωνία, στο πολιτικό προσωπικό, στις κρατικές πολιτικές, στις ατομικές και συλλογικές στάσεις και συμπεριφορές, στις συλλογικές-πολιτικές ταυτότητες και σε πολιτισμικές παραμέτρους της εγχώριας εμπειρίας και δυναμικής. Ποιες εξελίξεις καταγράφονται αναφορικά με κορυφαίους δημοκρατικούς θεσμούς όπως το Κοινοβούλιο και το ρόλο του στην εμπέδωση της δημοκρατίας; Ποιες αλλαγές ή αδράνεις χαρακτηρίζουν τη Δημόσια Διοίκηση και πώς αποτιμάται το σύγχρονο γραφειοκρατικό φαινόμενο με την προσθήκη Ανεξάρτητων Διοικητικών Αρχών και σε συνθήκες «πολυεπίπεδης διακυβέρνησης» στο πλαίσιο διαδικασιών «Ευρωπαϊκής Ενοποίησης»; Ποιες σταθερές και ποιες αλλαγές σημειώνονται σε επιμέρους πεδία κρατικής πολιτικής όπως, ενδεικτικά, η οικονομία, οι διεθνείς σχέσεις, η εκπαίδευση, η κοινωνική πολιτική, οι έμφυλες σχέσεις, η πολιτιστική πολιτική και οι σχέσεις κράτους-πολιτών; Ποια κοινωνικά κινήματα, συλλογικοί δρώντες, πολιτικές δυνάμεις και φορείς της «κοινωνίας πολιτών» παρεμβαίνουν στο δημόσιο χώρο λειτουργώντας άλλοτε με ορατό και άλλοτε με λανθάνον πολιτικό φορτίο; Πώς οργανώνουν τη δράση τους ποικίλες «ομάδες πίεσης» και ποιες εξελίξεις λαμβάνουν χώρα σε επίπεδο θεσμικής οργάνωσης του «κοινωνικού διαλόγου», της συνδικαλιστικής εκπροσώπησης και των κοινωνικών αιτημάτων; Ποιες εξελίξεις καταγράφονται σε σχέση με πολιτικά μορφώματα και ιδεολογικές σχηματοποιήσεις «ακραίου» -και όχι μόνο- προσανατολισμού; Τι μετασχηματισμοί σημειώνονται σε επίπεδο συλλογικών πολιτικών στάσεων και συμπεριφορών και των διασυνδεδεμένων με αυτές πολιτικών ταυτοτήτων και των διαιρετικών τομών που τις υποστηρίζουν («αντι-αμερικανισμός», «αντι-δεξιά», «αντι-κομμουνισμός», κ.λπ.); Ποιες

μεταβολές καταγράφονται σε επίπεδο πολιτικής κουλτούρας και πολιτισμικών προτύπων και ποιες πολιτικές παρεμβάσεις αναδεικνύονται μέσω της τέχνης από ποικίλους δρώντες; Τι λόγοι (discourses) έχουν αναπτυχθεί από ποικίλους φορείς για την αποτύπωση, αναπαράσταση και αντιπροσώπηση των κοινωνικοπολιτικών διεργασιών οι οποίες αναπτύσσονται στη διάρκεια της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας και ειδικότερα σε σχέση με φαινόμενα όπως αυτά του «λαϊκισμού», της διαφθοράς, του νεποτισμού και του «εξτρεμισμού»;

Η σημασία αυτών των εξελίξεων ως αντικείμενο επιστημονικής έρευνας είναι ιδιαίτερα πρόδηλη εάν συνυπολογιστεί η -όποια- διασύνδεσή τους με την εκδήλωση, τις μορφές και τους τρόπους αντιμετώπισης της τρέχουσας πολύπλευρης κρίσης που αντιμετωπίζει η χώρα ως μέλος της ΕΕ. Η πολιτική σταθερότητα, το κράτος δικαίου, το κοινωνικό κράτος και η οικονομική ανάπτυξη, οι πυλώνες πάνω στους οποίους εδραιώθηκε η Γ' Ελληνική Δημοκρατία, υπονομεύονται από την κρίση. Σε ποιον βαθμό η παρούσα κρίση μεταβάλλει την ταξική σύνθεση και τις κοινωνικές συμμαχίες που στήριξαν το πολιτικό σύστημα της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας; Πώς «αφηγούνται» τα συλλογικά υποκείμενα την κρίση; Πώς οι μηχανισμοί του κράτους μετασχηματίζονται στο πλαίσιο μιας διαφαινόμενης κρίσης νομιμοποίησης; Ποιες είναι οι επιδράσεις της κρίσης σε σειρά επιμέρους τομείς της κοινωνικής συνύπαρξης και λειτουργίας; Ποιος ο ρόλος της ΕΕ στην αντιμετώπιση της σε συνθήκες αύξουσας αποσύνδεσης των πολιτών της από ενοποιητικούς στόχους και οραματισμούς; Με ποιον τρόπο η εμπλοκή των διεθνών οργανισμών στη διαχείριση της κρίσης μεταβάλλουν τη σχέση εθνικού-διεθνικού στο εσωτερικό του κράτους; Πώς επενεργούν στην κρίση και στη δικαιολόγηση πολιτικών επιλογών και αποφάσεων ποικίλες παθογένειες και δυσλειτουργίες του πολιτικού και κομματικού συστήματος; Πώς μπορεί να συνεισφέρει η επιστημονική κοινότητα στην πληρέστερη κατανόηση των σύνθετων αιτιών της κρίσης και στις πολιτικές-εξουσιαστικές διαστάσεις ποικίλων ερμηνειών και πολιτικών που προτείνονται στο πλαίσιο της;

Προσβλέποντας σε ένα όσο το δυνατό ευρύ και γόνιμο συνέδριο μελέτης και προβληματισμού για τα σαράντα χρόνια της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας, η Οργανωτική Επιτροπή (αποτελούμενη από το ΔΣ της ΕΕΠΕ) προσδοκά προτάσεις εισηγήσεων και πάνελ σε οποιαδήποτε πεδίο της πολιτικής επιστήμης, χωρίς βέβαια να αποκλείονται συμβολές από άλλες κοινωνικές επιστήμες καθώς και διεπιστημονικές προσεγγίσεις.

Το Συνέδριο θα διεξαχθεί 18-20 Δεκεμβρίου 2014 στην Αθήνα (Σόλωνος & Σίνα, Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών, Αμφιθέατρο Παπαρηγοπούλου). Οι ενδιαφερόμενοι/ες για τη διοργάνωση πάνελ καλούνται να υποβάλλουν (γενικό) τίτλο, περίληψη (μέχρι 300 λέξεις) και ιδιότητα μέχρι την 15^η Σεπτεμβρίου 2014 ηλεκτρονικά στη διεύθυνση: info@hrsa.gr. Οι ενδιαφερόμενοι/ες για την υποβολή εισηγήσεων καλούνται να στείλουν τίτλο, περίληψη (μέχρι 300 λέξεις) και ιδιότητα μέχρι την 30^η Σεπτεμβρίου 2014 στην ίδια ηλεκτρονική διεύθυνση.

Οι απαντήσεις αποδοχής των προτάσεων θα κοινοποιηθούν το αργότερο μέχρι την 19^η Οκτωβρίου 2014.

Προβλέπεται η δημοσίευση ειδικού συλλογικού τόμου με επιλογή επεξεργασμένων εισηγήσεων μετά από κρίση.

Το ΔΣ της ΕΕΠΕ

Συμμετοχή εισηγητών/ριών στο Συνέδριο: 35 ευρώ.

Μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/ριες, υποψήφιοι/ες διδάκτορες: 15 ευρώ

Θα δοθούν βεβαιώσεις συμμετοχής.